

LAURBERG & GAD FOT.

FOTOTYPI PACTH & CRONES EFTF.

Hervuf Winge.

II.

Herluf Winge.

(19. Marts 1857—9. November 1923.)

Af Th. Mortensen.

(Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 14. Marts 1924.)

Herluf Winge blev født 19. Marts 1857 som Søn af Fuldmægtig i Marineministeriet C. G. Winge og Hustru f. Mønster.

Allerede fra Dreng af var han, sammen med sin 2 År ældre Broder Oluf, stærkt interesseret i Zoologi, særlig Pattedyr og Fugle, og navnlig i Osteologien, anlagde Samlinger af alle Slags Knogler og øvede sig i Bestemmelsen deraf og i at kunne kende og tyde rigtigt alle mulige Brudstykker af Knogler og Tænder, noget der fik den største Betydning for hans Manddomsgerning. Han blev Student (fra Borgerdydskolen) i 1874 og kastede sig da naturligvis straks med Iver over et mere indgaaende Studium af Zoologien.

I 1881 tog han Magisterconferens i Zoologi, fra 1883—1885 var han Medhjælper ved Zoologisk Museum, i 1885 ansattes han som Assistent ved Museets I. Afdeling; i 1892 udnævntes han til Vice-Inspector ved denne Afdeling, og i denne Stilling forblev han lige til sin Død. Han døde 9. November 1923, uden nogen forudgående Sygdom. Han var dog i de senere År temmelig stærkt ældet, navnlig

efter at han i Vinteren 1922 havde haft det Uheld ved et Fald at brække sin ene Arm. Men han var åndeligt i fuld Vigeur lige til sin sidste Dag og fuldt optaget af et stort Arbejde, hvori det var hans Agt at sammenfatte Resultaterne af alle sine Studier over Pattedyrene, de der havde udgjort den største Del af hans Livsgerning. Måske var det snarest Overanstrengelse med dette Arbejde, der voldte hans Død.

Winge's Liv formede sig overordentlig regelmæssigt, uden større Begivenheder — bortset fra den store Sorg han havde, da hans Broder Oluf døde i 1889. Altid havde han set op til denne Broder som sit Ideal, og til sin Død bevarede han Mindet om ham med største Pietet, erklærede, at han selv kun var en svag Afglans af Broderen. Winge var ugift og, i sine senere År i alt Fald, lidt af en Særling. Medens han i sine yngre År, sammen med Broderen, deltog ret ivrigt i de videnskabelige Møder i Naturhistorisk Forening og gentagne Gange holdt Foredrag der, trak han sig efter Broderens Død tilbage og levede for sig selv, omgikkes sine Colleger kun i Arbejdstiden på Museet, den han passede med minutøs Punktlighed. Aldrig var det muligt at få ham med til noget Møde, langt mindre nogen Festlighed. Han kunde ikke tænke sig at være borte fra sit Hjem nogen Aften. Heri må Grunden søges til, at Winge, der i 1910 indvalgtes som Medlem af Videnskabernes Selskab, aldrig har givet Møde i Selskabet, hvorfor han vel også vil være ret ukendt for alle dem, der ikke gennem deres Arbejde har haft Lejlighed til at komme i Berøring med ham. Men kom man til Winge i hans Hjem, i den smukke Villa ude paa Lemchesvej i Hellerup, var man sikker på at blive hjærtelig modtaget, og alle, der har haft Lejlighed til at komme ham på nærmere Hold — han var på ingen Måde meneskesky — priser ham som et af de

ædleste og mest uegennyttige Mennesker. Han var så lykkelig at være pekuniært velsitueret, så den ringe Lønning generede ikke ham; han havde Råd til at anskaffe sig et ypperligt Bibliothek og endog til selv at bekoste Illustrationerne til sine Afhandlinger, når Tidskriftet (Vid. Medd. fra Dansk Naturh. Forening) ikke godt kunde afholde Udgifterne dertil; han var så lykkelig at kunne leve alene for sin Videnskab — og andet brød han sig heller ikke om. Han var tilfreds med sin underordnede Stilling, stræbte ikke efter Magt og Ære og var helst fri for al officiel Anerkendelse i Form af Titler eller Rang, ønskede blot at leve så stille og ubemærket som muligt. Men hvor det gjaldt Sandhed og Ret holdt han sig ikke tilbage, og ved given Lejlighed tog han ikke i Betænkning at sætte sin Stilling ind på at hindre, hvad han anså for utilbørligt.

Umiddelbart efter Afslutningen af Magisterconferensen gjorde Winge en Tur til Italien og Schweiz, en Rejse han altid siden mindedes med dyb Glæde. Men siden har han vistnok aldrig været udenfor Danmarks Grænser. Udover de nødvendige Små-Rejser i Anledning af Undersøgelser over Affaldsdyngerne fra Stenalderen, i hvilke han deltog, har han i det hele kun rejst meget lidt. En enkelt Gang, i Anledning af Rambusch' Undersøgelser over Ringkøbing Fjord, har han været derovre og deltaget i Excursioner til Tipperne og Klægbanken. Ellers holdt han sig hjemme og gjorde kun Små-Udflugter i Københavns Omegn, tildels på Cycle. Det lyder helt underligt for den, der kendte Winge personlig, at høre, at han kørte på Cycle — og meget sportsmæssig tog han sig jo heller ikke ud i sin lange sorte Diplomat-Frakke og med den store sorte, bredskyggede Hat — den Dragt, han altid bar, på Museet såvel som på Excursioner.

Turen til Ringkøbing Fjord sammen med Dr. S. Rambusch og Winge, hører til mine herligste Minder. Det var første Gang jeg havde Lejlighed til at lære Winge nærmere at kende, og dybt var det Indtryk, jeg modtog ved at se hans Iver og hellige Glæde over det vidunderlig rige Fugleliv, som gør netop dette Sted til en af de skønneste Perler i vort Lands Natur. Han var ikke en Stuelærd, som man ved det første flygtige Indtryk kunde være tilbøjelig til at tro. Det var ikke blot de gamle Knogler, han kendte og kunde tyde, måske bedre end nogen anden i Verden, også den levende Natur kendte han til Bunds og elskede han, man tør næsten sige fanatisk. Især havde Fuglene og Små-Pattedyrene hans Kærlighed. Hjemme ved sin Villa havde han købt Nabogrunden for at lade den ligge hen som en »Ødemark« som Fristed for Fugle og Små-Pattedyr, og her, hvor aldrig nogen Hånd fik Lov at »bringe Orden«, men Ugræsset fik Lov at brede sig frit, kun adlydende Naturens Love, fandt han en stor Glæde i at iagttage det forbausende rige Dyreliv, som rørte sig på dette lille fredlyste Område midt i det tæt bebyggede Villakvarter. — Man vil forstå heraf, at Winge måtte være en glødende Forkæmper for al Naturfredning. Især bekæmpede han med Iver Jægenes sørgelig misforståede Udryddelseskrig mod alle Rovfuglene, som allerede hans Broder havde gjort det i sin ypperlige lille Bog »Jægenes skadelige Dyr«, af hvilken Herluf Winge bekostede en ny Udgave i 1911.

Et overordentlig smukt Udslag af Winge's Kærlighed til Naturen har vi i hans Testamente, hvori han har bestemt, at af hans efterladte Formue skal et særdeles betydeligt Beløb (70.000 Kr.) anvendes til Indkøb af en Naturpark her i Omegnen, hvor Dyrelivet skal være absolut fredlyst. Han har overdraget Universitetet denne Sag, som da

sikkert vil blive gennemført i nøje Overensstemmelse med hans Ønsker.

Noget af det, der gjorde mest Indtryk på os, som kendte Winge, var hans fænomenale Kendskab til Fuglenes Stemmer. Ikke alene at han kendte alle de forskellige Fugles Sang, men hver en Lyd, de kan frembringe, kendte han og vidste, hvad den betød — deres Kalden på hinanden, Tilkendegivelse af Frygt, Advarselstoner o. s. v. Winge forstod Fuglenes Sprog, men han forstod også den Kunst at lære andre at forstå det. En af de første Excursioner, som Naturhistorisk Forening afholdt — i 1903 — havde det Formål at lære Fuglestemmer at kende under Winge's Ledelse. Der vil sikkert være adskillige af os, der deltog i Excursionen, som med dyb Glæde mindes ham, da han stod derude i den nys udsprungne Bøgeskov i Ermelunden og lærte os at kende den grønne Løvsangers mærkelige Triller, — der minder om en raslende Sølv mønt. Han førte os da hen til Hvidegårds-Højen og fortalte om Troldmanden fra Broncealderen, hvis Grav var fundet der — han som havde fået med i Graven sin Læderæske med Tryllemidlerne, en Klo af Duehøg og forskellige Dyrelevninger og Småstene, uden Tvivl udtagne af Maven af Duehøgen, der sandsynligvis af Broncealderens Folk var anset for en hellig Fugl. Han fortalte videre om Fundet fra en Broncealder-Grav (Ålestrup Hede), hvor der sammen med Levningerne af et ungt, knap fuldvoksnet Menneske var fundet Levninger af Fugle, hvoraf fremgik, at 6 Par Vinger af Alliker og 2 Par af Krage eller Råge havde været lagt på Bålet sammen med den døde, sikkert i den Tanke, at disse sorte Vinger skulde bære Sjælen til det ukendte Land. — Et dybt poetisk Sind havde Winge, og få har vel mere end han forstået og glædet sig over Skønheden i Naturen, det være sig nu den rent

landskabelige Skønhed, der er f. Ex. over de store Engstrækninger ved Ringkøbing Fjord eller over den nys udprungne Bøgeskov, eller det være Fuglekoret i Forårstiden.

Sit første videnskabelige Arbejde publicerede Winge allerede som Student, kun 20 År gammel. Det er en meget omhyggelig sammenlignende osteologisk-anatomisk Beskrivelse af Cranierne af Muldvarp og Spidsmus, som dog endnu ikke i udpræget Grad viser os den vordende Forskers Ejendommeligheder. Derimod har vi allerede i hans næste Afhandling »Om græske Pattedyr« (»Vid. Medd.« 1881) Winge fuldt færdig, med alle hans ypperlige Egenskaber, hans Nøjagtighed i alle Detailler, hans omhyggelige Iagttagelse af de levende Dyrs Vaner, hans imponerende Viden, den meget nøje overvejede Fremstilling, de interessante Anmærkninger og, ikke mindst, hans udprægede Lamarckisme. Overordentlig interessant er især hans Påvisning her af den smukke Overensstemmelse mellem Levevis og morfologiske Ejendommeligheder i Tændernes, Craniets og hele Kroppens Bygning hos Markmusene, Ejendommeligheder, som efter Winge's Mening afgjort er fremkommet netop som Resultat af deres Levevis. Vi er her ved den Tankegang, der gaar som den røde Tråd gennem hele Winge's Livsværk, hans udprægede Lamarckisme. For ham var der ingen Tvivl om, at alle Dyrenes morfologiske og anatomiske Ejendommeligheder var fremkomne som direkte Virkning af deres Levevis — man får det Indtryk (jeg har ikke direkte talt med ham derom), at han endda mente, at Dyrene selv arbejdede bevidst på at udvikle sig videre hver i sin bestemte Retning. Et Par Citater vil vise dette. »For at kunne spejde og for at få lange Lemmer, der i Tide kunde bære dem bort fra deres Fjender, have Hovdyrene fra første Færd øvet sig i at rejse sig på Tåspidserne«. »Hvad der er sket på Vejen

fra Krybdyr til ægte Pattedyr, er, at der er fremkommet en Række Ændringer som Følge af virksommere Liv. Ædelyst har sat Udviklingen i Gang; egen Grådighed og Frygt for andres have bragt øgleformede Krybdyr til at bruge deres Evner med særlig Flid, og de have arbejdet sig frem til at blive Pattedyr«. Øvelsen og Brugen er det, der betinger Udviklingen. Den nødvendige Forudsætning er naturligvis de erhvervede Egenskabers Nedarvelse, og herom nærede Winge absolut ingen Tvivl. Det er jo for Tiden nok mere almindeligt at benægte de erhvervede Egenskabers Nedarvning som stridende mod vore Erfaringer. Problemet kan — efter min Mening — ingeniunde siges at være løst endnu. Der kan siges, og bliver også sagt, meget både for og imod. Jeg skal selvfølgelig ikke her komme nærmere ind på dette Spørgsmål, som er Fundamentet for al Lamarckisme. Men vel må det siges, at der næppe vil være mange, der helt kan dele Winge's Anskuelse herom.

Året efter, i 1882, publicerede Winge en Afhandling »Pattedyrenes Tandskifte, især med Hensyn til Tændernes Former«, som vel tør betegnes som et af de bedste Arbejder, der nogensinde er fremkommet om dette vigtige Emne. Om den var fremkommet på et Verdenssprog, vilde den med ét Slag have skaffet Winge Anerkendelse som en af de største Pattedyrforskere. Nu varede det jo adskillig Tid, inden den overhovedet blev bekendt blandt Udlandets Forskere. Men Winge holdt på, at han vilde tvinge Udlandets Forskere til at lære at læse Dansk, med det Resultat, at selv nu, efter et halvt Århundredes Forløb, er denne Afhandling kun delvis kendt — og delvis misforstået, på Grund af Sproget. Det er nu engang ikke givet, at alle Naturforskere nødvendigvis skal være Sprog-Genier, og man kan ikke forlange, at de skal ofre måske Halvdelen af deres

Liv på at lære alle mulige eller umulige Sprog, hvori der kan fremkomme videnskabelige Arbejder. Resultatet bliver kun, at sådanne Arbejder ignoreres, til Skade ikke alene for Forfatteren, men også ofte for Videnskaben. Dette var netop i høj Grad Tilfældet her.

Tandforholdene hos Pattedyrene og deres fylogenetiske Udvikling har været Genstand for indgående Studier fra mange Sider, og der er fremsat adskillige Theorier om den Sag. Den, der har vundet de fleste Tilhængere, er udarbejdet af de to amerikanske Palæontologer, Cope og Osborn, og bærer deres Navn. Den falder ialt væsenligt sammen med Winge's Theori, men udmærker sig ved en langt besværligere Terminologi. Var Winge's Afhandling fremkommet på et af Verdenssprogene, vilde utvivlsomt hans Theori og hans Navn have vundet den Anerkendelse, som nu blev Cope-Osborn tildel — og mangen en mere dybsindig end vellykket Theori til Forklaring af Tandforholdene vilde være overflødiggjort. Jeg skal forsøge med et Par Ord at give en Forestilling om, hvad Theorien går ud på. Hos Krybdyrene, hvorfra Pattedyrene stammer, bruges Tænderne ikke til at tygge med, blot til at gribe og fastholde Byttet, der sluges helt. Først Pattedyrene begyndte med at tygge Føden, og dette medførte en videre Udvikling, dels af Tyggemusklerne, dels af Tænderne. Af særlig Betydning er Fremkomsten hos Pattedyrene af en helt ny Muskel, Masseter, som ved sit Fæste noget fremme på Underkæben giver dennes Bevægelser forøget Kraft. Ved Tygning bevæges Underkæben ikke alene lige op og ned, men også lidt til Siderne og frem og tilbage. Dette betinger Tændernes videre Uddannelse. Medens de hos Krybdyrene er simpelt kegleformede, er de hos de ældste Pattedyr (bortset fra nogle aberrante Former) trespidsede. Den midterste Spids er den største og

den oprindelige, de to andre ny Tilvækst. Da Underkæben, som Arv fra Krybdyrene, er lidt smallere end Overkæben, kommer Tænderne i Underkæben til at glide langs Indersiden af Tænderne i Overkæben. Tygningen vil således komme til at virke mest på Ydersiden af Undertænderne og på Indersiden af Overtænderne. Ved den stadige Påvirkning stimuleres de til Dannelsen af nye Spidser, i Reglen to, der altså kommer frem på Undertændernes Yderside og på Overtændernes Inderside. Medens Undertænderne i Reglen ikke udvikles videre, kan der på Overtænderne komme endnu et Par Spidser til, stadig på Indersiden. Samtidig kan de oprindelige Spidser reduceres, idet de bruges mindre, og de kan tilsidst helt forsvinde. Idet de forskellige Spidser nu numereres efter deres ontogenetiske Rækkefølge, har vi her et Middel, hvorved vi kan erkende med fuld Sikkerhed, hvorledes de forskellige Spidser svarer til hinanden, og hvorledes de forskellige Tandformer har udviklet sig af hinanden. Ved det af Winge indførte Diagram, har man en overordentlig simpel, men absolut klar Metode til at angive enhver Tandforms morphologiske Værdi.

Det kan måske synes lidt overdrevent at tillægge denne Udredning af Tandforholdene så stor Værdi. Det er det dog på ingen Måde. Tænderne hos Pattedyrene afspejler i så høj Grad hele Dyrets Levevis og Organisation, at man fra en Kindtand alene så at sige kan slutte sig til hele Dyret. Tænderne afgiver det allervigtigste Grundlag for Erkendelsen af Slægtskabsforholdene. Dertil kommer, at Tænderne er særlig egnede til at bevares i fossil Tilstand; af de ældste Pattedyrformer kender man så at sige kun Tænderne, i det højeste nu og da en Stump Underkæbe. Det at have givet den rigtige Tydning af Pattedyr-Tænderne er derfor en videnskabelig Bedrift, som alene er nok til at

sikre Ophavsmanden uvisnelig Hæder. Men dette er ikke Winge's eneste Bedrift.

I 1888 udkom I. Bind af »E Museo Lundii«, det på Carlsberg-Fondets Bekostning udgivne store Værk over Dr. P. V. Lund's Samlinger af Knogler fra Brasiliens Kalkstenshuler. Til dette Bind har Herluf Winge bidraget med en stor Afhandling om »Jordfundne og nulevende Gnavere«. Denne er den første af en lang Række store Afhandlinger, hvori efterhånden er bearbejdet: Flagermus, Pungdyr, Aber, Rovdyr, Hovdyr og Gumlere; den sidste af disse Afhandlinger udkom i 1915. Medens I. Bind af Værket indeholder Bidrag også af Reinhardt, Lütken, Oluf Winge og Søren Hansen, er hele Værket iøvrigt udelukkende Herluf Winges Arbejde — i Sandhed et monumentalt Arbejde, der vil sikre Winge en Hædersplads mellem Palæontologer og Pattedyrforskere, udført, som det er, med den største Omhu og Nøjagtighed og med en umådelig Lærdom. Medens de fem første af disse Afhandlinger er ledsagede af et fransk Résumé er de to sidste og største udelukkende på Dansk.

Dette Værk alene måtte betegnes som et mægtigt Livsværk. Men Winge har præsteret langt, langt mere. Lad mig først nævne, at han fra 1891—1906 besørgede den årlige Beretning om Fuglene ved de danske Fyr. Fra først af startet i England 1879 blev der i Midten af Firserne, væsenlig ved Initiativ af Oluf Winge, og ved Hjælp af en lille årlig ministeriel Understøttelse, indført den Ordning, at alle de Fugle, der falder ved de danske Fyr, indsendes til Zoologisk Museum til videnskabelig Bestemmelse — en langt bedre Ordning end den engelske, hvor Fyrmestrene blot indsender en Beretning om de Fugle, der er fundet. Danmark har Æren af at være det eneste Land, hvor disse Undersøgelser gennemføres regelmæssig. De har givet meget vigtige Resultater,

især højst interessante Oplysninger om Trækfuglenes Vandringer. — I denne Sammenhæng vilde jeg gerne nævne, at Winge har, i Værket »Danmarks Natur« (»Frem« 1897—99) givet en overordentlig smuk og livfuld Skildring af Trækfuglenes Ankomst og Bortrejse, en Skildring, der med fuld Ret er blevet optaget i Skolelæsebøgerne.

I Tilslutning til disse Fugle-Beretninger skal jeg blot lige nævne hans Bearbejdelse af Grønlands Fugle og Pattedyr til »Conspectus Faunæ Grønlandicæ« og hans Bog om Pattedyrene i »Danmarks Fauna« — for så at gå over til et andet Hovedafsnit af Winge's Livsværk: hans Undersøgelser over Knogler og Knoglerester fra Stenalderens Afdalddynger, fra Broncealderens Grave, i det hele taget alt det af vore Arkæologer og Geologer indsamlede Materiale af Fugle- og Pattedyrlevninger fra forhistorisk Tid. Disse Undersøgelser var af overordentlig stor Betydning. Det var igennem Winge's Undersøgelser, man fik de første afgørende Beviser for, at Stenalderen omfatter to forskellige Perioder, den ældre og den yngre Stenalder, idet nemlig den ældre Stenalderes Folk var Jægere, den yngre Stenalderes Folk var bosiddende Jordbrugere, der holdt Husdyr. — Det er et aldeles kolossalt Materiale — Hundredtusender af Knoglerester — som Winge har gennemgået og bestemt med en aldeles fænomenal Sikkerhed, og man gribes uvilkårlig af Beundring for den Mand, der har kunnet gennemføre dette uhyre store og uhyre vanskelige Arbejde. Også vore Nabolande, både Sverige, Norge og Finland søgte Winges Hjælp til lignende Arbejde, og altid var han beredt til at yde sin Bistand. — Det er da ikke blot Zoologerne, men i lige så høj Grad Geologerne og Arkæologerne der har Grund til at mindes Winge i dybeste Taknemmelighed.

Efter Afslutningen af alle disse Arbejder: »E Museo

Lundii«, Fuglearbejderne og Undersøgelserne over Knogle-Levningerne fra den forhistoriske Tid, var det Winge's Hensigt at sammenfatte Resultaterne af sine Studier over Pattedyrene i en stor, samlet Oversigt over alle Pattedyrene og disses indbyrdes Slægtskabsforhold. Det var hans Hensigt, at dette Værk skulde være så at sige hans videnskabelige Testament. Det blev det desværre i en mere direkte Betydning, end han vel havde tænkt sig, idet han døde, før det forelå færdigt. I. Bind nåede han lige at få udsendt; II. Bind var under Trykning og det afsluttende III. Bind forelå heldigvis også så vidt færdigt fra hans Hånd, at det kan udgives ganske uforandret, helt i Overensstemmelse med hans Plan. Winge bekostede selv Udgivelsen og har også sørget for, at de fornødne Midler er disponible til Afholdelsen af de resterende Udgifter. Man må beklage, at Værket er skrevet på Dansk (uden noget Resumé på et fremmed Sprog); derved vil det være afskåret fra at få den Betydning i den internationale Videnskab, som det burde have — som den samlede Fremstilling af de Resultater, en af de ypperste Pattedyrforskere var nået til gennem et langt Livs utrættelige og til det yderste samvittighedsfulde Arbejde, gennem en enestående Kundskabsfylde og en skarpsindig Vurdering af alle Karakterer. I en Nekrolog over Winge i »Nature« (29. XII. 1923) betegnes dette Værk som »the finest, most comprehensive and most inspiring technical account of the class mammalia that has ever been written«.

Da jeg ikke er specialkyndig på Winge's Område, er det mig en stor Tilfredsstillelse at kunne forelægge også en Udtalelse fra en af Udlandets største Autoriteter på dette Område, nemlig fra vort Medlem, Professor Max Weber, Holland. Han skrev til mig, umiddelbart efter at jeg havde underrettet ham om Winge's Død, et Brev, som jeg gerne vilde have Lov at

at citere in extenso (i dansk Oversættelse): »Deres Brev har fyldt mig med Sorg ved den dybt sørgelige Efterretning om, at Winge pludselig er afgået ved Døden. Et Par Dage før Modtagelsen af Deres Brev havde jeg fra Winge selv modtaget I. Del af »Pattedyr-Slægter.« Jeg glædede mig meget derover, thi omend Bogen for en god Del er et Optryk af de sammenfattende Hovedstykker fra hans så yderst vigtige mammologiske Studier i »E Museo Lundii«, så er Hovedstykkerne dog bearbejdede til Dato, hvorved de er blevet af meget recent Betydning. Jeg stod just i Begreb med at takke Winge for hans Gave, så kom Deres Brev. Det giver mig i det mindste Håb om, at Materialet for de følgende Bind ligger færdigt. Det skulde glæde mig af Hjærte for Mammologien, om så var. Thi Kundskaben til Pattedyrene har overordentlig meget at takke Winge for. Ved sin originale Åand, sin udbredte Viden, sin skarpe Kritik, den logiske Udarbejdelse af sine Anskuelser, hørte han afgjort til vor Tids første Mammologer«.

»Som ung promoveret kom jeg gentagne Gange til Norge; jeg interesserede mig den Gang for Sars'ernes Skrifter, Fader og Søn, og lærte at læse Norsk. Da derigennem også den danske Zoologi lå åben for mig og jeg opdagede, hvor mange Skatte der lå skjult i dansk Klædning, blev jeg en Beundrer af det danske zoologiske Arbejde. Det var derfor en taknemmelig Følelse for mig, at jeg kunde drage H. Winge's »Om Pattedyrenes Tandskifte« fra 1882 frem af dets Ubekendthed i ikke-skandinaviske Kredse i det fulde Dagslys, som det fortjente, og pege på, at han er den virkelige Forløber for og Ophavsmand til Ideerne om Udviklingen af Pattedyrenes Tænder, således som de er fremstillet i den berømt blevne Cope-Osborn'ske Theori. Desværre blev heller ikke hans talrige senere Skrifter over

Pattedyrene så bekendte, som de fortjente. Jeg har altid kæmpet for at drage deres store Betydning frem i Lyset. Det danske Sprog var en Hindring for at gøre dem bekendt i videre Kredse, endsige for at optage dem i Mammologens daglige litterære Apparat, uden Tvivl til stor Skade for Videnskaben«.

»Da jeg havde den Forret at kende Winge personlig, kender jeg hans Uvilje mod at publicere i et andet Sprog end hans Modersmål. Jeg kan således også forestille mig, at der er etiske Vanskeligheder ved at oversætte hans »Pattedyr-Slægter«, der i Virkeligheden er et Slags videnskabeligt Testamente, til et andet Sprog. Men ellers vilde en Oversættelse af »Pattedyr-Slægter« være et »monumentum ære perennius« for den afdøde, som mange kunde beundre, og som vilde være mange til Gavn, medens det i dansk Klædebon er indskrænket til en lille Kreds af Beundrere«.

Jeg håber med disse Ord at have givet Dem et Indtryk dels af Winge's ædle Personlighed, dels af hans overordentlig store Indsats i Dansk Videnskab. På Zoologisk Museum, som han helligede sin Arbejdskraft fra sin første Ungdom til sin sidste Dag, vil han foreløbig være aldeles uerstattelig. Vi, hans Kolleger, vil aldrig kunne glemme ham, men også her i Videnskabernes Selskab, der havde den Ære at tælle ham blandt sine Medlemmer, vil vi bevare hans Minde.
